

PRZYKŁADOWE WYPRACOWANIE

Każdy człowiek i każdy naród ma swoją przeszłość. Jednostki i całe grupy zastanawiają się, czy warto odcinać się od przeszłości i żyć tylko teraźniejszością, czy też lepiej czerpać z dawnych przeżyć, osiągnięć, wydarzeń, idei...

Ja uważam, że warto wracać do przeszłości. Może nam to bardzo wiele dać.

Jednym z powodów, dla których warto patrzeć wstecz, jest możliwość czerpania siły ze wspomnień. Pisze o tym Adam Mickiewicz w inwokacji do „Pana Tadeusza”. Dzięki przywoływaniu świata przeszłości, „kraju lat dzieciennych”, można przypomnieć sobie lepszy i prostszy świat, znany z młodości, i ojczyste strony. Adam Mickiewicz, wspominając Litwę, niejako przenosił się na te piękne krajobrazowo tereny, czerpał siłę z polskich zwyczajów, tradycji, wspominał nawet kawę i pyszne posiłki, takie jak myśliwski bigos. Odrywał się dzięki temu od bieżących trosk, emigracyjnych sporów i waśni, od poczucia klęski i beznadziei, a także brudnego, głośniego miasta, jakim był wtedy Paryż.

Innym przykładem osoby, która powroty do przeszłości traktowała jak psychoterapię, jest Telimena, bohaterka „Pana Tadeusza”. Powracając w przeszłość, tworzyła wokół siebie aurę wielkiego świata, bo teraz była uboższa i nie tak ważna w towarzystwie jak właściciel dworu – Sędzia, czy jego znakomity gość Podkomorzy. Telimena opowiadała anegdotki z dworu, wspominała Petersburg, dając do zrozumienia takim arystokratom jak Hrabia czy takim prowincjuszom jak Soplicowie, że jest nie byle kim, ale światową damą... Pocieszała się też zapewne, oglądając plan ukochanego miasta Petersburga, który trzymała w biurku.

Do przeszłości wraca się również po to, by zachować tradycje i przekazywać ją młodym. W Soplicowie zegar kurantowy wygrywa „Mazurka Dąbrowskiego”, na ścianach wiszą portrety bohaterów narodowych, co ma uświadamiać Tadeuszowi (noszącemu zresztą imię po Kościuszcze) oraz innym gościom i mieszkańcom dworku, kim są, skąd pochodzą i jak się w związku z tym powinni zachowywać. I rzeczywiście postępują godnie. Walczą z Moskalami, którzy interweniują w czasie zajazdu, biorą udział w powstaniu, a potem ruszają na Moskwę wraz z wojskami napoleońskimi. Ci, którzy pozostali na miejscu, witają polskich dowódców, w tym osławionego Dąbrowskiego.

Przykładem innego bohatera, który szanuje tradycję i powraca do przeszłości, by zachować swoją narodową tożsamość i szerzyć wśród innych pamięć o Polsce, jest Staś Tarkowski, postać znana z powieści „W pustyni i w puszczy” Henryka Sienkiewicza. Młody Polak sięga do przeszłości, pisząc nazwę znajdującej się pod zaborami ojczyzny na skale Kilimandżaro. Zdziwiona to towarzyszących mu ludzi. Również potężne egzotyczne drzewo nazywa Krakowem. Nazwa tej pradawnej polskiej stolicy ściśle wiąże się z historią Polski.

Do przeszłości powraca się także po to, by czerpać z niej wiedzę i korzystać ze zdobytych dawniej informacji w trudnych sytuacjach. Tak stosował swoją wiedzę geograficzną czy historyczną młody Tarkowski, przypominając sobie podczas podróży to, czego nauczył się w szkole. Pozwoliło mu to szczęśliwie wędrować przez pustynię i puszcze i ostatecznie ocalić siebie, Nel oraz towarzyszące im osoby.

Tak więc warto sięgać do przeszłości. Można powiedzieć więcej: przeszłość ocala. Przypominanie naszych dobrych chwil i świetnych kart z dziejów ojczyzny pozwala przetrwać w trudnych momentach, pokrzepia i daje nadzieję. Z przeszłości możemy też czerpać wiedzę – o prawach rządzących światem. Powroty do przeszłości są cenne i konieczne.

Wstęp – stosunek ludzi i narodów do przeszłości.

Teza – warto wracać do przeszłości.

Argument 1:

wspomnienia pełnią funkcję terapeutyczną i dają siłę.

Przykład 1: z lektury obowiązkowej – narrator „Pana Tadeusza”.

Przykład 2: z lektury obowiązkowej – Telimena.

Argument 2:

zachowanie ciągłości tradycji, przypomnienie o niej innym i kształtowanie postaw patriotycznych.

Przykład 1: z lektury obowiązkowej pt. „Pan Tadeusz” – Tadeusz, goście i mieszkańcy Soplicowa i nawiązujące do przeszłości Soplicowo (portrety, „Mazurek Dąbrowskiego” wygrywany przez zegar kurantowy).

Przykład 2: z innego utworu – Staś Tarkowski, bohater „W pustyni i w puszczy”, ryjący słowa „Mazurka...” na szczycie Kilimandżaro i nazywający drzewo Krakowem.

Argument 3:

praktyczne wykorzystanie zdobytej dawniej wiedzy.

Przykład z innego utworu – Staś Tarkowski stosuje zdobyte dawniej wiadomości w praktyce podczas podróży.

Zakończenie – powtórzenie i rozbudowanie lub wzmocnienie tezy: przeszłość ocala.

Dorota Nosowska